

1/2006

KNIŽNÍ ZNAČKA

SPOLEK SBĚRATELŮ A PŘÁTEL EXLIBRIS

RADOST Z NOVOROČENEK

Snaha udělat někomu blízkému na Nový rok radost provází lidstvo už velmi dlouho, více než 5000 let. Vždyť už kdysi ve starém Egyptě si při novoročních oslavách dávali přátelé dárky, krásné keramické malované vázy či džbány, na nichž bývala i novoroční přání. Právě tak jako na skarabech, posvátných broucích, zhotovovaných z pálené hlíny, zlata či polodrahokamů.

Dárky byly typické i pro Nový rok v Římě. Nebylo to však vždy právě 1. ledna, ale např. od roku 717 před n. l. až 1. března, kdy přebírali úřad konzulové. To však znamenalo, že prosinec byl desátým měsícem, proto se jmenoval decem (decem latinsky deset), a tento později trochu nelogický název se dochoval v řadě evropských jazyků dodnes. Roku 153 před n. l. však konzulové nastoupili 1. ledna a Gaius Julius Caesar pak v roce 46 před n. l. stanovil toto datum jako závazný počátek roku a kalendář platný až do roku 1582 se po něm jmenoval juliánský. Po nutných úpravách, provedených papežem Řehořem, pak kalendář nazvaný po něm gregoriánský setrval v podstatě dodnes, i když některé církve a země tuto reformu nepřijaly.

Na Nový rok se Římané veselili, zpívali, tancovali, popíjeli, blahopřáli si a vzájemně se

*Miroslav Hura, X3/3, 1997
Novoročenka ing. Ludka Rubáše*

obdarovávali vavřínovými ratolestmi, kadidlem, medem, ovocem, sladkostmi a mnohdy i stříbrnými a zlatými klenoty.

I v Čechách bylo od nepaměti zvykem slavit Nový rok vesele a předávat si blahopřání. Příbuzní a přátelé se navštěvovali a popřávali si štěstí v novém roce. O tom, že si u nás lidé v tento den dávali vzájemně koledu jsou zachovány záznamy už z 15. a z 16. století. Aby si kantoři a žáci trochu přilepšili ve svém nelehkém živobytí, malovali již od 15. století ozdobná přání, tzv. minucí, často veršovaná v češtině nebo latině. Ta pak věnovali vrchnosti, radním a jiným zámožným lidem v očekávání odměny.

Ve druhé polovině 19. století se drobnými novoročními dárky stávaly i pohlednice. V Rakousku-Uhersku, tedy i u nás, se dá o pohlednicích hovořit až tehdy, když se korespondenční lístek postupně mezi lety 1870 až 1885 přetvořil do této podoby. Neuplynulo mnoho času a litografické pohlednice měly obrázek až na dvou třetinách plochy a v mnoha zemích se začaly tisknout ve velkém. Následně se značně zdokonalily tiskařské techniky a novoroční pohlednice začaly být bohatě zdobené. I když se ještě i ve 20. století na novoročních pohlednicích objevovaly občas i vánoční motivy, jejich doménou se stávaly symboly štěstí, symboly starého a nového roku, ale i lahve šampaňského, hodiny ukazující půlnoc a ujíždějící vlaky.

V 18. století byly i u nás běžné novoroční návštěvy spojené s osobním blahopřáním k Novému roku. Ale časem s přibývajícím počtem gratulantů povinnost osobních návštěv začala přesahovat únosnou mez. Možnost řešení našel počátkem 19. století nejvyšší purkrabí v Čechách, hrabě Karel Chotek. Začal namísto návštěv rozesílat blahopřejné lístky. Vytvářel je pro něho malíř a grafik, k nám přizvaný Němec, první ředitel pražské akademie Josef Bergler. Vizitka s kresbou a přáním, již doručil posel, byla vlastně omluvou za neuskutečněnou návštěvu osobní, proto se těmto lístkům říkalo „omluvenky“.

Brzy nebyl hrabě zdaleka sám, kdo se tímto způsobem omlouval, vždyť litografická dílna A. Haase své lístky tohoto druhu přímo nabízela, jako „Neujahrs- Entschuldigungskarten“. Novoroční blahopřání byla někdy po francouzském způsobu doplňována blahopřejnou formulí „Pour féliciter“, zkracované později jen na P.F.

Začátkem 20. století začali moderní grafické novoročenky tvořit také významní čeští umělci. Za první grafický lístek tohoto druhu je považován lept Viktora Strettiho s motivem Hradčan a Notre Dam. Z rodiny Strettiů se tvorbě novoročenek rovněž věnovali i Mario a Jaromír a také dlouhá řada dalších českých umělců, např. Vojtěch Preissig, Tomáš František Šimon, Josef Váchal, František Kobliha, Jan Konůpek a Cyril Bouda.

V tvorbě novoročenek pokračoval kouzelnými donquijotskými scénami a náměty z Pardubic Pavel Šimon, zábavám dětí na sněhu se věnoval Michael Florian, fantazií překypovala díla Josef Lieslera, zatímco Bornova oplývá humorem. Do světa žen a ptáčků nás zaváděl Ota Janeček, na Českomoravskou vysočinu František Emler, na Železnobrodsko Vlastimil Rada a mezi anděle a věci všedního života Vladimír Komárek. Dalšími malými poklady v každé sbírce novoročenek jsou např. barevné lepty Pavla Sukdoláka, litografie

Vladimíra Suchánka, stejně jako novoročenky Jindřicha Pilečka, Evy Haškové, Petra Melana, Karla Demela a man-želů Karla a Daniely Benešových.

Vzpomínky na dobu normalizace zůstaly zachovány v novoročenkách Ol-dřicha Kulhánka, Václava Sivka a Zdeňka Mázla. Architekturu mnoha měst a svět železnic nám přibližují barevné litografie Jiřího Boudy. Jednoduchým a dokonalým grafickým zpracováním nás přitahují lino-ryty Miroslava Houry. Vyjmenovaní umělci tvoří jen malou část z několika set našich umělců, kteří se věnují tvorbě novoročenek.

Zatímco komerční, podnikové a firemní novoročenky končí obyčejně hned po svátcích v koši na odpady, umělecké novoročenky se stávají chloubou sběratelů drobné grafiky.

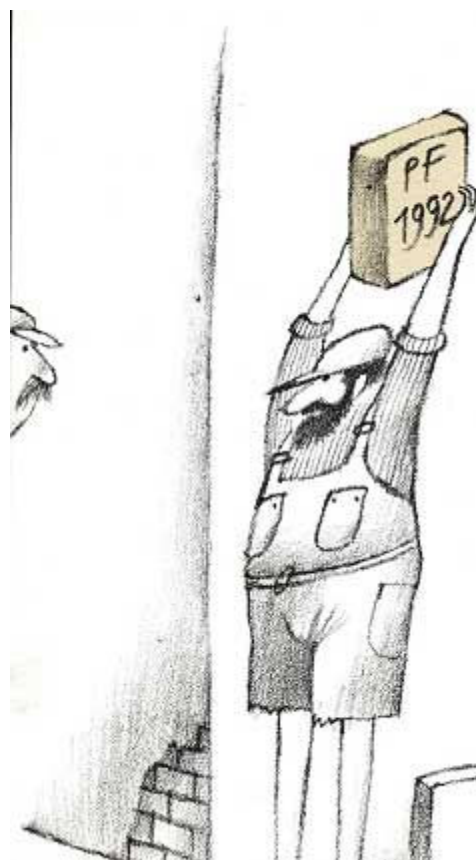
Zkráceno redakcí.

Ludmila

Ladýřová, 2003

Poznámka: Tento text byl použit jako úvod pro přednášku ing. Jana Langhammera Novoročenky – poslové přátelství na počátku nového roku, která se konala

14. 2. 2006 v přednáškovém sále Národního muzea v Praze a bylo při ní promítnuto 170 novoročenek.

Adolf Born, LI, 1991

MÉZLŮV BIZARDNÍ SVĚT IRONIE

„Znáš Mázla, grafika Zdeňka Mázla?“ Zeptal se mě nedávno přítel. „No jasně, nejméně pětatřicet let...“ A najednou mi blesklo hlavou: co o něm vlastně vím? Jedl za války chleba s margarinem a s mrkvovou marmeládou jako já, maloval s klukama na vrata ony podivné kosočtverce křídou jako já, kreslil už v dětství na kousky papíru jako mnohý slavný umělec, nebo ne? Nevěděl jsem. Tak jsem se zeptal. Chrlil do telefonu ze zbytků fungujících plic, zničených soustavným hulením retek, a souhlasně přitakával: „Taky jsem baštil ty odporosti, ale proč ne, vždyť dnes je margarín a jiné tuky považován za součást zdravé výživy. Taky jsem kreslil, ale nebyly to pytlíky ani kousky novin, kreslil jsem na papíry a obkreslil jsem celou Salačovu školu, fakt, celou“.

Když celou, tak celou, kreslit umí jako málokdo, jeho realistické kresby z Bul-harska i jiných, tu i cizozemských končin jsou důkazem jeho jisté ruky, citu pro dra-matičnost krajiny a dokonalého vidění světa. Po absolvování AVU

v Praze v ateliérech prof. V. Pukla a prof. V. Silovského se pustil do knih. Tedy byl připuštěn, aby ilustroval knihy, a měl štěstí, že dostával knihy zajímavé, dobré autory, a potkal skvělého úpravce Milana Kopřivu, který byl s jeho prací nadmíru spokojen. Vždyť Mézlovy dřevoryty i technika škrábaného kartonu přinášely do světa ilustrací něco nového, neotřelého a osobitého. Mézl nejen ilustroval, ale zároveň umělecky tvořil, a každý sebemenší dřevoryt je důkazem pečlivého studia děje, historických kostýmů, je důkazem umělce všeobecného přehledu a mimořádného vzdělání. Mézl má knihovnu, velikou knihovnu a čte knihy oproti mnoha jiným, kterým knihy slouží převážně jako dekorace.

Nelze zhodnotit všech šedesát knížek, které vyzdobil svými dřevoryty, a tak jen na chvíli otevřeme Markovu knihu Panoptikum hříšných lidí, vydanou v nakladatelství Mladá fronta. Chvilku budeme listovat a najednou si uvědomíme, s jakou chutí si Mézl zařadil v českém zločineckém podsvětí.

Zdeněk Mězl, X2, 1972

Policajti zatýkají, paragrafy jsou řádně pokroucené a mohou být i více či méně, mrtvolky jsou dokonale tuhé, žárlivost hneče srdce i duši a staré domy jsou stejně poklidné jako před staletími. Jen uvnitř se něco děje, ale od toho je přeci zákon a bystré oko policie. Mézl svými humorně laděnými postavičkami člověka nenásilně vtahuje do děje povídek a čtenář jen lituje, že ilustrací není ještě více.

Mézl není jen ilustrátorem, on je rovnocenným vypravěčem, jak dokazují desítky exlibris, drobné grafiky, stejně jako rozměrné dřevoryty, které nám mohou připomenout obrázky z kramářské písně či balady, zachycující složité děje. Vedle grafických listů najdeme v jeho domě obrazy zářících barev s náměty, nad kterými se návštěvníkovi tají dech, ženy v nich omdlévají a sadisti si přicházejí na

své, když znalecky přivírají oko a kývají hlavou. Vědí svoje a Mézl ví také svoje. On je přeci stvořitel toho zdánlivě pokřiveného světa, ale jsou ty obrazy opravdu neskutečné, smyšlené? Stačí si je pozorně prohlédnout a zjistíte, jak jsou ty příběhy, i přes patřičnou míru nadsázky, pravdivé a zcela charakterizují dobu minulou a žel i přítomnou. Blbec a vůl je tvor nesmrtelný, nedá se vyhubit, a tak člověk moudrý (a Mézl je člověk až příliš moudrý, rafinovaný a škodolibý) musí se zlem a blbostí produkovanou výše zmíněnými hovady neustále bojovat, i když tuší, že nelze zcela zvítězit. Ten boj je věčný, blbost je nám nabízena v mnoha podobách a zlo číhá na nebožáka na každém kroku. A tak Mézl bojuje, ironizuje a jeho obrazy nastavují zrcadlo všem, kdo nám ztrpčují a otravují život. Protože neustále platí pozměněné a uznávané heslo: Darebáci celého světa, spojte se!

Mézl ovšem nemaluje jen obrazy, ale z touhy proniknout i do prostoru začal hníst hlínu a vdechl jí život, neboť jeho paňáci opravdu žijí, mají svůj

prostor, do něhož je umístil, konají věci možné i nemožné, jsou veselí, jsou rozpustilí, jsou mészlovští.

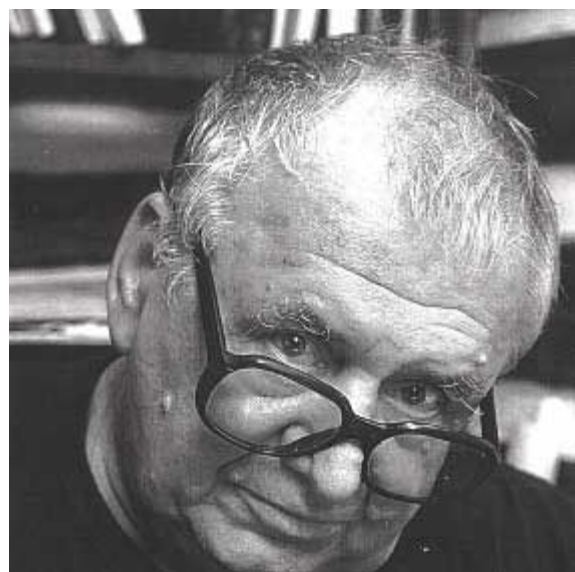
A to je pro celou Mészlovu tvorbu typické. Vytvořil vlastní svět, ve kterém panuje ironie, černý humor, výsměch, ale i laskavé škádlení a není v něm místo pro sladkobolné vzdychání a krasosmutnění. Přesto si, ale myslím, že je ten svět méně falešný než ten, ve kterém žijeme; pravda je pravdou, lež lží, krutost krutostí, smilstvo smilstvem, hloupost hloupostí, zkrátka černá je černou a bílá bílou. Jsem ale přesvědčen, že tvůrce tak krásných a humorných grafických listů je v podstatě člověk laskavý a dobrý, protože mi není známo, že by vědomě někomu ublížil, a nikdy mi při návštěvách v Modřanech, kde páše své skutky lidské i díla umělecká, nenafac-koval a vždy nabídl nějakou židli i pití a věřím, že by se rozdělil i o cigarety, kdybych kouřil. Nekouřím, a tak mu jich zbude více na sebelikvidaci, což je náramná škoda pro české malířství a sochařství. Amen.

Rakovník, 16. března 2006, úvodní slovo k výstavě.

Karel Žižkovský

ZA MIROSLAVEM HOUROU

3. 8. 1933 Krhanice - 19. 1. 2006 Ústí nad Labem

Ještě nám stačil rozeslat jako poselství do nového roku kalendář se svými kresbami oslavujícími víno, vinaře, kteří jej vyšlechtili i jejich sličnou múzu a vinorodý kraj, v němž po studiu našel svůj nový domov.

Na měsíc únor připadla v tomto kalendáři kresba muže, který sází a ochraňuje stonek vinorodé révy. Ty velké ruce, patřící k bohatýrské postavě, jsou jeho. Vždyť někdy se zdálo, že by jimi dokázal obejmout celý svět. Ale velké ruce vypovídají zároveň o jeho neúnavné pracovitosti a všestranné tvořivosti. Dovedly si poradit stejně tak s mozaikou pro obrovskou stěnu radniční budovy, s masivními dřevěnými

Miroslav Houra Foto: Jovan Dezort

chrámovými dveřmi, s textilním vláknem při tvorbě art protisu, s plochou obrazu či grafického listu až po drobný formát exlibris.

Miroslav Houra měl rád život. Také jeho tvorba byla taková - robustní, velko-ryzá, přímočará. Neskrývala se do jinotajů. Je věnována člověku, kterého umělec chápal nikoliv jako problémového jedince, ale jako článek lidského společenství, předávajícího z generace na generaci řetěz života. Lidským postavám přikládal zpravidla význam symbolu, který je obecně srozumitelný již

při prvním „čtení“. V jeho tvorbě se objevují lidé – terče, jako oběti nesmyslných konfliktů a válek, jezdci, kteří nesou ve svých srdcích touhu, muzikanti se svou radostnou písní, lidské dvojice znamenající lásku i lidé kolem stolu, kolem místa, kde se schází rodina a přátelé. Vstoupily do ní také postavy mýtů v cyklech o potopě, o Ikarovi, o Prométheovi a před lety vznikl také působivý list Charón.

Tento neúnavný převozník se znovu nečekaně objevil na tmavé hladině řeky, aby Miroslava Houru odvezl do říše stínů ode všeho, co měl rád. Na jeho obrazech ustrnuli jezdci, umkla píseň muzikantů a dívky, těmi múzami vína počínaje, si na znamení smutku zastřely tvář rozpuštěnými vlasy.

Až se zase jednou sejdou u velkého pohostinného stolu jeho přátelé grafici, exlibristi, sběratelé, jeho kolegové a žáci a pozvednou číši vína, zamíhotá se v jejím odlesku usměvavá umělcova tvář. To proto, že dobří lidé stále žijí alespoň ve vzpomínkách.

Blanka Stehlíková

VÝSTAVA RENÁTY KAISEROVÉ V ZÁMECKÉ GALERII V KLDNĚ

Renata Kaiserová při vernisáži

Výstava má název **Barva je život** a barevnost jakoby se přelévala z jejích obrazů i do její, původně černobílé, grafiky. Ukazuje nám zde jak jednotlivé postavy, akcentovány barvou, nabývají nové, netušené existence.

Dovolte mi, abych se jako obdivovatel a sběratel exlibris především věnoval této části její tvorby, protože i na této výstavě tvoří většinu vystavovaných listů. Volná grafika pak je jen malou ukázkou toho, jaká je šíře jejího tematického záběru.

Paní Renáta neopouští volbu sujetu náhodě; nejraději se vyjadřuje v cyklech, které jí dávají možnost uchopit souhrnný námět v jeho mnohotvárné četnosti a rozrůzněnosti a ukázat tak v rovnováze, jak jeho mužskou, chtělo by se mi přímo říci dobovatelsky dominantní složku, stejně jako sličnou krásu ženy a všechny půvaby jejího obnaženého těla, často i ve vypjatém okamžiku intimního vyvrcholení. A tak vznikaly s tímto jednotčím záměrem cykly: Karty, Zvěrokruh, Renaissance a Baroko.

Dalším častým námětem, který autorku nepřestává lákat, je starověký Egypt s jeho božstvy, vládci i materiálními výtvoři. Avšak u Kaiserové to není jen jejich popisné zobrazování, nýbrž především zobrazování zajímavého egyptského myšlenkového světa, jdoucího často až za pomezí esoterických nauk.

Pro nás, sběratele exlibris, vytvořila autorka zatím kolem 150 lístků především ve dřevě či mědi s různými náměty. To vše pak pečlivě zaznamenává sestavovatel jejich soupisu a přesný registrátor Renátiny tvorby, pan František Mázler, který v těchto dnech oslavuje svou osmdesátku. Je proto na místě, vzpomenout v této souvislosti jeho pilné, přesné a namáhavé práce, kterou tak nezištně dělá v zájmu nás všech.

A tak si přejme, aby pro nás Renáta Kaiserová stále tvořila své krásné lístky, překvapovala nás vždy něčím novým a vyžrávala ve své barevnosti, která znamená – a to nejen v jejích očích – Život.

Kladno, úvodní slovo k výstavě, 16. února 2006

Vratislav

Janda

Redakcí zkráceno.

EVA VLASÁKOVÁ

„Vždyť kreslím od čtyř let ...“

Předurčena k výtvarným múzám, vzdělána na Výtvarné škole V. Hollara (prof. J. Vondráček – 1957-61), posléze na VŠUP v Praze u prof. F. Muziky ve speciální škole užití grafiky, absolvovala roku 1967. Během studia si Eva Vlasáková přivy-dělávala výtvarnou úpravou měsíčníku Estetická výchova. Věnuje se užití malbě, autorským prostorovým instalacím – jako jedna z prvních u nás, seznamuje se s tech-nologií taveného skla a brzy v této tvorbě na sebe upozorní specifickým barevným pojetím. Věnuje se autorským knihám (např. úryvky z Morgensternových Šibeničních písní), volné grafice a kresbě (cykly Vzpomínky z dětství, Třináctá komnata, O čem se neví). V osmdesátých letech osvědčila svou mnohostrannost: absolvovala stáž v Pilchuck Glass School, Stanwood, WA, USA (1983, 1985) – o několik let později už zde sama vede kurz Image, Space and Fantasy); následuje zastoupení v sklářských fondech muzeí ve Franenau a ve Žďáru nad Sázavou, Liberci, Jablonci nad Nisou a v pražském Uměleckoprůmyslovém muzeu. Obesílá XII. Bienále užití grafiky v Brně (bronzová medaile), soutěže grafiky v Barceloně (Hlavní cena), Symposium malby v Legnici a v Rawiczi (cena). Také devadesátá léta probíhají ve znamení zrychlených aktivit ve volné grafice – dva příklady: Binghampton – cena, Grafika roku, Praha – Hlavní cena. Už jako členka SČUG Hollar je středem čs. sbírkotvorného zájmu v Moravské galerii Brno, v Krajské galerii v Bánské Bystrici, v pražské Národní galerii a v Muzeu Narodowem Warszawa.

Její prestižní postavení se zvyšuje cenou v Krystallnachprojektu (Philadelphia – 1992), pedagogickým působením v sklářských institucích v Mexico City a v Tokiu; stejně působí i asistence v oboru umělecké a ryté sklo (1999) u prof. J. Harcuby v Pilchuck Glass School v USA. Do roku 2002 ještě přednáší na vysokých školách v Mnichově, v Seattlu a v Alto Adige-Mals. V současné době se v Argentině angažuje v dalších lektorských úkonech. Jméno Evy Vlasákové, v cizině pocházející z její tvořivé všestrannosti, nikterak nezastínilo celoživotní zaujetí pro exlibris.

Kdykoliv se představila v knižní značce, hned zaujala – např. už v letech 1981-83 na Interexlibris ve Frederikshavnu (cena), v Nancy (1986 – cena) a zastoupením ve sbírkách Exlibris Centrum v Saint-Niklas – a konečně loňským udělením ceny na XX. Trienále exlibris v Chrudimi (2005).

Grafice Evy Vlasákové je ovšem třeba porozumět. Totiž každý list – to pronikavý vhled do povahy jak citově těkavých, tak hloubavých individuí. A co je pro jejich typickou indiskrétní reflexi podstatné? Autorčina skladba, umožňující pospojovat protivenství jevů: ve férii vrtkavé lásky se stavy následné úzkosti, v přírodě coby snůšce šťastných dějů a říší obrazných bizarností, v předepsaném kánonu harmonie u poslušných virtuózů s disonancemi v hlavách skeptiků, kteří přestali věřit zasvěceným iluzím. Eva Vlasáková – bystrá pozorovatelka života – si o tom myslí své, sice vždy bez prodlení generalizuje a snad i pohoršlivě koná, ale nesoudí.

Na výstavách a mezi sběrateli vešly ve známost její vícebarevné grafické lístky a personifikovanou koncepcí litery i rytého písma legendy, ve valérových nuancích tisku suchých jehel a leptů přirozeně vyplývajících z volné tvorby. Zkoumejme, např. autoportrét včleněný do kvadrátu vzpomínek (Exl Klaus Rödel), čtème z reminiscencí na velké téma (Exl Franz Kafka – Novellen), zvažme smysl konfigurace oživlých návratů Z časů vážných i veselých (Exl Mario de Fillippis), čtème z deníčku (Exl Hannu Paalasmaa), vstupme v náruč venkova (Exl EM) – v proměnu dívky v ženu (Exl Karin Webster plus varianta noci: ELK pro tutéž zadavatelku), zbavme se odporu k rohatým preludům (Exl vlastní), ustojme pád z troufalého létání k nebesům (Exl Mana) s krystalkou v ohanbí a Exl MS s vyzrazením místa a významu erbovního pořadače – a nezapomeňme na Ptáka Ohniváka.

Eva Vlasáková, C4

Tak Eva Vlasáková uvedla obecně zdůvěrnělou knižní značku české provenience v prudký asymetrický pohyb, aby obrazový prvek zcela

osamostatnila od vnějších nároků kohokoliv a zakrátko zbavila i ikonografické extenze, ale v kompozici pevný řád zachovala.

Miroslav Kudrna

PORTRÉT V ČESKÉ MODERNÍ GRAFICE

V souvislosti se svým životním jubileem připravil náš kolega pan ing. Milan Humplík vynikající výstavu grafických portrétů, které vytvořili přední čeští umělci. Výstavu bylo možno vidět v Galerii Skarabeus v Praze na Letné během ledna 2006.

Vystaveno bylo 72 prací 44 českých grafiků vzniklých převážně v letech 1900 až 1980 a v ukázce pak dvě práce starší (J. J. Balzer a V. Hollar ze 17. a 18. století). Vystavené grafiky představovaly konkrétní a realistický portrét založený na dokonale zvládnuté kresbě, která pak ve vlastní grafické technice umělci dovoluje redukovat - zejména v dřevorytu a linorytu - výrazové prostředky často jen na kontrast černých a bílých ploch a soustředit se na vystižení osobních vlastností či stavu mysli portrétované osoby.

Mezi autory byli zastoupeni jak přední mistři tohoto oboru (Max Švabinský, T. F. Šimon, V. Silovský, V. Hofman) tak i ti, kteří se portrétu nevěnovali systematicky (např. Z. Seydl, Anna Macková nebo Jan Bauch). Zobrazovanými jsou významné osobnosti české společnosti - prezident T. G. Masaryk, básníci Fráňa Šrámek, Jiří Mahen a Vítězslav Nezval, výtvarní umělci, herci. Početnou a zajímavou skupinu tvořily autoportréty umělců. Mezi pozoruhodné exponáty patřily portréty osob, k nimž poutal umělce výrazný citový vztah (např. Cyril Bouda - dvojportrét rodičů, Anna Macková - maminka a Josef Váchal, Max Švabinský a T. F. Šimon - portréty manželky) nebo osobní přátelství (T. F. Šimon - portrét Hugo Boettingera, Václav Sivko - portrét Josefa Sudka). Vystaveno bylo jen několik málo portrétů anonymních, charakterových, nebo případů, kdy zobrazená tvář se stala „jen“ objektem výtvarného zájmu umělce (J. Vodrážka - hluchý, Z. Seydl - portrét starého mistra).

Výstava umožnila konfrontaci prací provedených různými grafickými techniky (a pro některé z nich je portrét velmi obtížnou disciplínou) a také upozornila na to, jaké poklady obsahují sbírky řady členů našeho spolku, kteří je čas od času představí kolegům sběratelům nebo veřejnosti.

Přátelský večer, který kolega Humplík připravil pro své přátele a

Milanu Humplíkovi blahopřejí (zleva) Miroslava Weisová a Eva Navrátilová,, členky výboru SSPE

spolupracovníky na den 26. ledna 2006, byl milým završením této výstavy a příležitostí pro blahopřání k jeho narozeninám, které mu za výbor SSPE tlumočil dr. Vratislav Janda a k němu se připojili přítomní členové a členky výboru i další přátelé a hosté oslavence.

Jak bývá u výstav připravovaných kolegou Humplíkem zvykem, také zde nastražil hádanku, tentokrát v podobě čtyř autoportrétů umělců, které přítomní dobře znají - vytvořených však v době jejich mládí či studií. Že to byl úkol nesnadný prokázal akademický malíř Vladimír Suchánek, který sice bezpečně poznal Zdeňka Mázla, Miroslava Houru i Ladislava Čepeláka, ale nepoznal sám sebe na kresbě, kterou na-kreslil, když mu bylo asi 16 let.

Přejeme ing. Milanu Humplíkovi také jménem redakce Knižní značky, jejímž je významným spolupracovníkem, zdraví, spokojenost a radost z práce pro spolek.

Redakce

ZAJÍMAVÉ EXLIBRIS

Stává se, že při probírání se krabicí s exlibris, která nějaký sběratel odložil jako nezajímavá a málo hodnotná, se objeví náhle něco, co tam jasně nepatří. Takovým je exlibris se zpočátku poněkud záhadným nápisem, BIBLIOTHECAE MONRII SILOENSIS INSCRIPTUS. Krásný dřevoryt určený pro knihovnu kláštera v Želivi. Dokonale plní účel svého poslání, pro který exlibris kdysi vznikla. Někaký "teoretik" exlibris může vytknout snad menší vhodnost písma. Snad oprávněně. Ale svým pojetím toto exlibris vystihuje přesně starobylost a historii klášterní knihovny. Zda bylo exlibris

skutečně vlepováno do klášterních knih, se nepodařilo zjistit. Pokusy o navázání spojení selhaly. Nebyl jsem patrně uznán za partnera dostatečné úrovně.

Exlibris vytvořil v roce 1937 **Jan Jůzl** (1905-1976). Malíř a grafik působící na Havlíčkově Brodě. Proto se také nejčastěji s jeho

grafickou tvorbou setkáme v knihách vydávaných v padesátých letech Krajským nakladatelstvím v Havlíčkově Brodě. Ilustroval jich pro ně celou řadu. Jsou to hlavně perokresby, pěkné při zobrazování domů, ulic, hradů,

Jan Jůzl, X2, 1937

méně zdařilé, když zobrazují postavy. To je

úkol vždy nejtěžší. V této řadě se však nacházejí knihy mimořádně pozoruhodné. Tak např. "Město se zvedlo" od Jan Machoně, doprovázené výbornými Jůzlovými dřevoryty a vysázené Menhartovým manuskriptem (!) (KNHB 1955). A skvost - Halasova knížečka "Já se sem vrátím..." (KNHB 1957). Ta je vyzdobená nádhernými dvoubarevnými dřevoryty! Ne nákladem, ale úpravou knížečka bibliofilská!. Jak řečeno, Jůzl maloval obrazy, především krajiny, a ilustroval velkými barevnými tabulemi dva bramborářské atlasy. Kolik vytvořil exlibris, se nepodařilo zjistit. Vytvořené jím dřevoryty jsou dobře poznatelné. Jsou označeny dvěma drobnými oddělenými trojúhelníčky, nahoře spojenými.

Chtělo by se říci - opět jeden nezaslouženě zapomínaný výtvarník. Zapomínaný ano, ale ne zapomenutý. Při příležitosti loňského stého výročí jeho narození uspořádaly Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod a Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě výstavu jeho díla. A vydaly i pěkný katalog, ve kterém je též jedno jiné Jůzlovo exlibris.

Jch

ANTON HOFBAUER

Anton Hofbauer, X3, 1921

Antonín Hofbauer (*1858 Střítecí u Třeboně, †1925 České Budějovice) byl profesorem v Českých Budějovicích. Podle Tomanova slovníku (sv. 1, str. 347) se zabýval malbou i grafikou. Byl známý nejen svými akvarely s motivy z jižních Čech, z Alp i z Turecka, ale údajně i početnými knižními značkami. To je zajímavé tím spíš, že tuto jeho činnost monografie B. Beneše Buchlo-vana ani V. Roubala nevidují, ale nezaznamenal ji až dosud ani náš spolkový tisk. Snad proto, že jeho práce neoslňovaly kvalitou, snad proto, že jako Němec z jižních Čech pravděpodobně vůbec nepracoval pro české sběratele.

Za záznam však existence exlibris Antona Hofbauera stojí, protože by mohl být - třebaže jen z nepozornosti - zaměňován za Arnošta Hofbauera. Kvalitativní rozdíl mezi oběma grafiky je však nápadný. Anton Hofbauer prováděl svá exlibris často nikoli nadprůměrným linorytem, doplňovaným nevalným písmem. Motivy volil vesměs figurální, a to v širokém rejstříku od ladění symbolistního (kniha a lebka s ženským aktem na vlastní značce), mytologického (mořský netvor unáší ženu), přes idylické, až k popisně realistickému (autoportrét na vlastním exlibris). Své listy někdy koloroval a

občas značil v desce písmenem H nebo velkým A s vloženým malým H dole. Podepisoval se jen iniciálami.

Reprodukovaná novoročenka z roku 1920? (mírovou smlouvu s Německem uzavřely vítězné mocnosti ve Versailles v červnu 1919) náleží mezi formálně pokleslé projevy příležitostné grafiky, zasluhuje však pozornost jako doklad časně neloyality části českých Němců vůči mladé republice. Obsahem novoročenky se grafik identifikoval s postojem poražených mocností, hrubě vyjádřil arogantně odmítavý postoj poražených států k reparaci; zesměšňování vítězných armád zobrazením v podobě dřevěných figurek vojáčků mělo zřejmě kompenzovat pocity hořkosti válečného krachu velkoněmectví. Scéna zároveň vypovídá o absenci jakéhokoli pocitu viny z německého podílu na zbídačení, vyhladovění a válečné zkáze Evropy a na zmrzačení a smrti milionů lidí.

Slavomil Vencel

VÝSTAVA EXLIBRIS V BRNĚ

Moravská galerie v Brně chce sérií výstav exlibris připomenout, že na rok 2008 připadne 110. výročí první výstavy exlibris v Rakousku-Uhersku, kterou v roce 1898 uspořádalo Moravské průmyslové muzeum v Brně v rámci knižní výstavy a k níž byl tehdy vydán rozsáhlý, německy psaný katalog.

Rozhodla se, jako nástupce Uměleckoprůmyslového muzea, v které se původní muzeum přeměnilo, uspořádat sérii výstav českého exlibris, jejíž první část se uskutečnila v ambitu Místodržitelského paláce (Moravském náměstí 1a) od 2. února do 30. dubna 2006.

Omezila se na exlibris ze svého vlastního majetku, což jí umožnila zejména již dříve získaná, i když neúplná, sbírka Mojžíra Helcelety, z níž nebyla exlibris dosud vystavována.

První z několika plánovaných výstav je věnována exlibris vzniklým do roku 1920. Historické exlibris je připomenuto jen dvěma ukázkami. Další exponáty zachycují dobře vývoj českého moderního exlibris, za jehož počátek pokládáme exlibris Máne-sovo. V expozici, uspořádané chronologicky, najdeme autory dobře známé sběratelům exlibris, z nichž mnozí se významně zapsali v dějinách

Josef Hodek, X2, 1913

českého vý-tvarného umění, jako (v abecedním pořadí): H. Bo-chořáková-Ditrichová, L. Brož, V. H. Brunner, J. Ča-pek, O. Fiala, M. Fischerová-Kvěchová, V. Fleissig, A. Häusler, J. Hodek, V. Hof-man, A. Kalvoda, A. Kameník, F. Koblíha, J. Konůpek, P. Kotík, A. Macková, E. Milén, K. Němec, L. Novák, V. Preissig, V. Röhling, V. Rytíř, J. Stretti-Zamponi, K. Svolinský, V. Špála, O. Štáfl, M. Švabinský, S. Tusar, J. Uprka, J. Váchal, B. Vali-hrach, O. Vaňáč, V. Vávra a J. Wenig. Mezi exponáty jsou však i díla autorů méně známých a snad neprávem zapomenutých. Jsou to František Bohuslav Blažek, Jan Čejka - známější je Josef Čejka, Josef Grus, Rudolf Klíma, Hugo Kovařík, Jaroslav Provazník, Antonín Rudl – více známý je Ladislav Rudl, Jan Urban, Vladimír Vaněk a František Zuman. Vystavené práce Antonína Jero pravděpodobně patří až do další části výstavy - v roce 1920 mu bylo teprve 13 let, studia ukončil v roce 1925.

K výstavě byl vydán malý katalog, který sice postrádá seznam vystavených exlibris, ale obsahuje, mimo úvod psaný kurátorkou výstavy Petrou Ciupkovou, třicet šest vzorně vytištěných barevných reprodukcí. Expozice obsahuje něco málo přes jedno sto exlibris a také několik kreseb exlibris z Helceletovy sbírky.

Mirko Riedl

SEZNAMTE SE S VADIMEM ŠRAMKOVEM

Výtvarník Vadim Šramkov se narodil v Moskvě 3. dubna 1938. Pracoval jako inženýr-stavař, ale všechn svůj volný čas věnoval výtvarnému umění. Spolupracoval s různými novinami a časopisy, ilustroval knihy.

Vadim Šramkov, C4, 2005

Od roku 1995 je jeho život spojen s Českou repu-blikou. Dlouhodobě pobývá a pracuje v Praze, kde ho zaujala architektura, a kde následně vytvořil sérii leptů s pražskými motivy. Zde se také seznámil se světem knižní značky, se sběrateli a výtvarníky–

grafiky, kteří se zabývají tvorbou exlibris. Působil na něho vliv rus-kých umělců, jako Michail Vercholancev, Jurij Nozdrin a Gennadij Alexandrov. Z českých umělců je mu nej-bližší Jindřich Pileček.

Vadim Šramkov je členem SSPE, PAЭ (Ruská Asociace Exlibris) a Meziná-rodního výtvarného fondu. V jeho dílech pozorujeme jeho vrozený cit k

humoru, životní zkušenost, znalost světové literatury a lásku ke grafice, obzvláště k jedné její nejuvýtvárnější formě – k suché jehle.

Jeho díla jsou zastoupena v ruských muzeích i v četných soukromých sbírkách v Česku, Německu, Anglii, USA, Kanadě a Rusku.

Adresa autora: Ing. Vadim Šramkov, Libínská 1/3127, 150 00 Praha 5-Smíchov.

Redakce

MALÍŘ A GRAFIK JOSEF WERNER

V nizozemském časopise pro sběratele exlibris mě zaujala grafika Josefa

Josef Werner, LI

surrealistické barevné kompozice provedené technikou hlubotisku. Má jednoduché a přitom velkorysé rozvržení plochy, slučuje chladnou geometrii s poezií a se zřetelnou radostí ze života. Jeho jemná a důvtipná díla přitahují a vyžadují celou naši pozornost, ale současně nabízejí dosti prostoru pro snění.

V Praze bude vystavovat již podruhé, po výstavě v nemocnici Na Homolce chystá výstavu od 22. dubna do 7. května 2006 v Botanické zahradě v pražské Troji. Návštěva výstavy rozhodně bude stát za to.

Eva Navrátilová

Za PhDr. Josefem Benešem, CSc.

Na sklonku minulého roku odešel od své vědecké práce a svých sbírek náš člen od roku 1949, dr. Josef Beneš. Ještě loňského roku jsme ho mohli potkat na naší valné hromadě, plného zájmu o dění v SSPE. Se sbíráním a tvorbou exlibris začal po válce, kdy učil v Uherském Brodě výtvarnou výchovu a pořádal tamní etnografické sbírky. Stalo se tak vlivem Bedřicha Beneše Buchlovana, jehož sbírka exlibris jej uchvátila. Tím ho B.B.B. vtáhl do tvorby a sbírání těch-to drobných lístků.

S dr. Benešem jsem se seznámil v roce 1952 a od roku 1956 jsme začali profesionálně spolupracovat. Dr. Beneš využil svých praktických zkušeností a věnoval se tehdy začínajícímu oboru - muzeologii.

Řadu let jsme spolu přednášeli na Muzejní a restaurátorské škole, a v té době již pevné přátelství vyvrcholilo tím, že mi – tehdy už klasik této disciplíny - svěřil editování dvou svazků svého celoživotního díla.

Sám vytvořil na 55 knižních značek, převážně v zinku, první z nich pak v roce 1949 pro Muzejní knihovnu v Uherském Brodě. Další řadu lístků na své jméno měl především od svého bratra akademického malíře Karla Beneše, F. Bezděka, J. Slováčka, N. Koláře aj.

Škoda, milý příteli, že již nikdy nedostanu k novému roku Vaše veselé slovácké zdravice... .

Dr. Vratislav

Janda

ZEMŘEL PROF. JIŘÍ DEMEL

V době, kdy obvykle dostáváme novoroční přání štěstí do nového roku, přišla zpráva o úmrtí našeho dlouholetého člena.

Prof. Jiří Demel zemřel 7. ledna 2006 ve věku 82 let ve Valašském Meziříčí. Narodil se 3. listopadu 1923 v Opavě, převážnou část života však prožil ve Valašském Meziříčí. Po vystudování Filozofické fakulty Univerzity Karlovy vyučoval na středních školách

češtinu a ruštinu. Jeho až encyklopedické znalosti byly obdivuhodné. V oblasti kultury a historie získal ve Valašském Meziříčí postavení téměř renesanční osobnosti; rozsah jeho aktivit byl rozsáhlý a zahrnoval vše od mužského pěveckého sboru, přes aktivní členství v Sokole, až po publikační činnost.

Jako sběratel exlibris, drobné grafiky a no-voročenek pořádal v místní knihovně pravidelné velice navštěvované besedy. Vlastnil knižní znač-ky od Aleny Antonové, Jiřího Boudy, Miroslava Houry, Josefa Kábrta, Jana Kavana, Vladimíra Komárka, Zdeňka Mlčocha, Marie M. Šechtlové a dalších umělců.

Jeho činnost se neomezovala pouze na region jeho bydliště. Zamiloval si Sobotce, krajinu tak odlišnou od Beskyd. Tam rád pobýval ve společnosti svých přátel, kteří se scházeli v rodném domu básníka Václava Šolce.

V lednu 1977 vzbudil prof. Jiří Demel pozornost několika články vyjasňujícími autorství Zápisníku zmizelého. Podařilo se mu prokázat, že autorem veršů, později zhudebněných Leošem Janáčkem, je Ozef Kalda z Valaška. V souvislosti s tímto objevem vzniklo i několik nádherných grafik, kreseb, exlibris a bibliofilii.

V roce 2002 vyšla v Sobotce krásná publikace o malíři, ilustrátorovi a grafi-kovi Zdeňku Mlčochovi, kde je autorem textu J. Demel.

Rozloučení s prof. Jiřím Demlem, čestným občanem města Valašské Meziříčí, se konalo 13. ledna 2006 za účasti představitelů města a široké veřejnosti.

Členům našeho spolku bude chybět vždy usměvavý a přátelský sběratel a obdivovatel krásy české grafiky, Jiří Demel.

Vladimír Pospíšil a Dušan Sazovský

KDO O NICH NĚCO VÍ?

Neznámé exlibris A. Hrabáka, reprodukováno v Knižní značce 4/2003, vytvořil podle Viktora Roubala (viz Vademecum sběratele, I. díl, str. 187, Praha 1928) ing. V. Pospíšil a zobrazuje známou středověkou kašnu v Kutné Hoře. Je tištěno ze zinkogra-fického štočku a pochází z roku 1926. Ve vademecu je reprodukováno. Na exlibris je zcela zřetelná signatura ve světlé části vpravo dole, a sice VP ve tvaru, který je uveden v Signaturách (Praha 1931) na straně 13 u jména Pospíšil V. Snad by bylo zajímavé zjistit, kdo to byl ing. V. Pospíšil.

Antonín Hrabák byl vrchní účetní tajemník a bydlel v Praze 12, Slezská 9, jak je uvedeno v razítku na rubu exlibris.

Mirko Riedl

SOUČASNÉ RUSKÉ EXLIBRIS

Zajímavou výstavu současného ruského exlibris hostila ve dnech 6. února až 3. března 2006 Galerie Evropského do-mu na plzeňském náměstí Republiky.

Výstava představila reprezentativní výběr z tvorby ruských umělců, a to převážně z let 1980 až 2005. Bylo na ní zastoupeno dvacet grafiků ze čtyř velkých center ruského výtvarného života: Moskvy, Petrohradu, Královce

(Kaliningradu) a Nižného Tagilu na jižním Uralu. Většinou to byli ti umělci, kteří svými pracemi zaujali zahraniční sběratele a využili možností cestování do západní Evropy. Poučením jim byly předchozí úspěchy českých a slovenských umělců. Nalezli vlastní výtvarný výraz, v němž spojují moderní trendy světového umění s ruskou tradicí. Umělci v Rusku, spolu s Ukrajinci a grafiky z pobaltských států, přinesli do umění exlibris řadu nových prvků a práce mnohých z nich představují dnes v tomto oboru světovou špičku.

Z grafických technik na této výstavě převažovaly brilantní tisky z hloubky (lept, mezzotinta, rytina do mědi, suchá jehla) a v menší míře byly zastoupeny tisky z výšky (dřevoryt a linoryt), které díky dlouholeté tradici a uměleckému školství dominovaly v Rusku až do osmdesátých let dvacátého století. V současnosti mnozí nezůstávají jen u jednobarevného tisku, ale užívají při tisku více barev a někdy své práce dodatečně kolorují akvarelem (J. Ljukšin, J. Nozdrin). Technika kamenotisku (litografie) byla zastoupena na této výstavě jen ojediněle (V. Myšin).

Kromě výše uvedeného je pro dnešní ruské exlibris charakteristický nedostatek domácích sběratelů, kteří by tvorbu exlibris podněcovali. Ruští umělci tedy daleko více tvoří pro sběratele z Německa, Nizozemska nebo Švýcarska a mnozí se zcela přirozeně přizpůsobují jejich požadavkům na náměty i na způsob provedení.

Výstava se uskutečnila ve spolupráci se Studijní a vědeckou knihovnou Plzeňského kraje a jejím oddělením zahraničních knihoven a byla již čtvrtá v pořadí. SSPE si ustálené spolupráce s touto významnou regionální knihovnou velmi cení.

Milan Humplík

ZAPOMÍNANÝ VLADIMÍR ŽIKEŠ

Před sto lety 5. února 1906 se v Plzni narodil nakladatel výjimečného charakteru a tvůrčího rozmachu, vlastenec a význačný účastník Slovenského národního povstání Vladimír Žikeš.

Olga Kelejnikova, C3, 1996

Patří mezi osobnosti, na které by se nemělo zapomínat. Svůj obdiv ke krásné knize V. Žikeš projevoval již od útlého mládí – patrně díky kamenotiskařské profesi svého dědečka Jana Krásného. Jako velmi mladý přišel do Prahy a krátce působil v proslulém Topičově nakladatelství. Ve svých jednatřiceti letech založil na Národní třídě vlastní podnik a v roce 1941 získal prostory knihkupectví v Colloredo-Mans-feldském paláci v Karlově ulici č. 2 v Praze.

Vojtěch Preissig, X2, 1927

Soustředoval tam kolem sebe významné autory i ilustrátory a mimo bohaté knižní ediční činnosti vydal v roce 1939 jako grafické album proslulý **Vlastní životopis** italského sochaře a klenotníka **Benvenuta Celliniho** s nádhernými originálními mědirytinami Cyrila Boudy.

Najednou však ze svého podniku zmizel a jen několik nejbližších vědělo, že odešel na Slovensko bojovat proti německým

okupantům. Podílel se významně na Slovenském národním povstání, a bylo mu dokonce nabízeno ministerské křeslo v Košické vládě. On se však vrátil ke své lásce, ke knihám, a vytvořil, na svou dobu ojedinělý Pražský salon Vladimíra Žikeše - nakladatelství a knihkupectví (s první samoobsluhou). Nadto pořádal koncerty, literární pořady, výstavy a vydával proslulé špalíčky o Praze, literaturu pro děti, umělecké monografie, pěstoval uměleckou vazbu, zejména s Mistry Aloisem a Ludmilou Jiroutovými. Za svoji odbojovou vlasteneckou činnost byl V. Žikeš dvakrát vyznamenán. Je rovněž autorem knihy Slovenské povstání bez mýtů a legend.

Výstava uspořádaná v Jindřišské věži v době od 11. 1. do 12. 3. 2006 představila V. Žikeše prostřednictvím jím vydaných knih včetně grafiků, kteří se na výzdobě knih podíleli, Cyrila Boudy, Petra Dillingera, Josefa Hodka, Jana Konůpka, Maria Strettiho a dalších. Vystavený portrét V. Žikeše vytvořil Karel Votlučka, stejně jako jeho exlibris.

Vladimír Žikeš zemřel 4. 1. 1980 v Demänovské dolině.

Milan Friedl

Poznámka: Během výstavy bylo jedno vyznamenání V. Žikeše ukradeno.

PŘEDNÁŠKY O EXLIBRIS V NÁRODNÍM MUZEU V PRAZE, 14. LISTOPADU 2005

V první část večera přednesl ing. Ivan Boháč přednášku **Marie Jančáková-Přibilová, sběratelka exlibris**. Způsobem, který jistě lze nazvat badatel-ským, uváděl životopisné údaje této první velké české sběratelky, spoluzakladatelky SSPE, členky sdružení SURSUM a přítelkyně Josefa Váchala (ten pro ni vytvořil 13 exlibris) a rovněž přítelkyně Františka Tichého (7 exlibris). Přednáška ukázala i její umělecké ambice, běh jejího života a jeho nelehký konec. Také přehled autorů exlibris, vytvořených na její jméno, byl úctyhodný – 56 autorů a 226 exlibris.

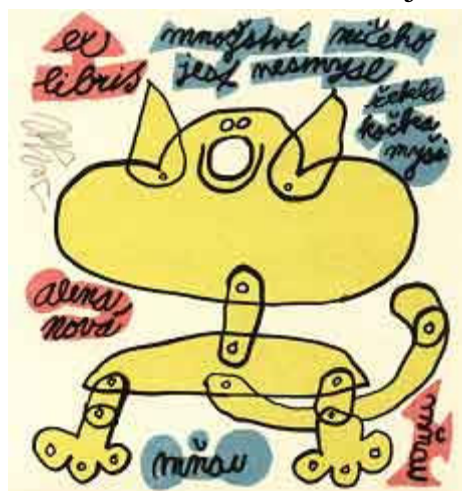

Všichni přítomní v sále zcela jistě pochopili, jak velkou osobností tato sběratelka skromného umění byla.

Jako druhá proběhla v důstojném prostředí Národního muzea přednáška s tématem důstojnosti nepřejícím, a to **Humor na exlibris**. Proč humor? Na to autor přednášky

Zdeněk Řehák odpovídal řadou známých i méně

J. Váchal, X2, 1937

známých citátů. Jeden z nich, slova Bohumila Hrabala, zde uvedeme: „Humor a smích je největší poznání, tristní událost se mění v událost groteskní, nadtexty a podtexty anekdoty. Všechno, čeho se děším, pod úhlem grotesky se mění v humor. Z hlediska věčnosti je všechno žert, šprým. Každá událost zdvižena ze svého základu je hodna smíchu bohů. Bohužel, antičtí bozi odešli, zůstal po nich jen člověk. *Zdenek Seydl, L1/4, 1971* Bohudík.“

Autor přednášky předvedl bohatou kolekci humorných motivů na exlibris od čtyřiceti českých a slovenských autorů. Byli tam zastoupeni jak autoři, u kterých je humorný projev projevem vlastním, tak i autoři, u nichž je humor spíše „výkřikem“.

Velký přednáškový sál muzea byl naplněn řadou tváří známých z našich akcí, ale objevili se i zájemci, kteří hledali kontakty na sběratele i autory exlibris.

BIENÁLE DROBNÉ GRAFIKY GRAFIX – BŘECLAV 2005

Byla to přehlídka, která se sice přímo netýkala exlibris, ale protože to je přehlídka malých formátů a protože tam řada exlibris a novoročenek byla mezi více než třemi sty soutěžními pracemi zastoupena, neměli bychom ji přehlížet.

Třetí ročník této přehlídky poprvé přilákal i zahraniční autory, a to celkem 110 autorů z devíti zemí, včetně pro nás graficky téměř neznámého Turecka.

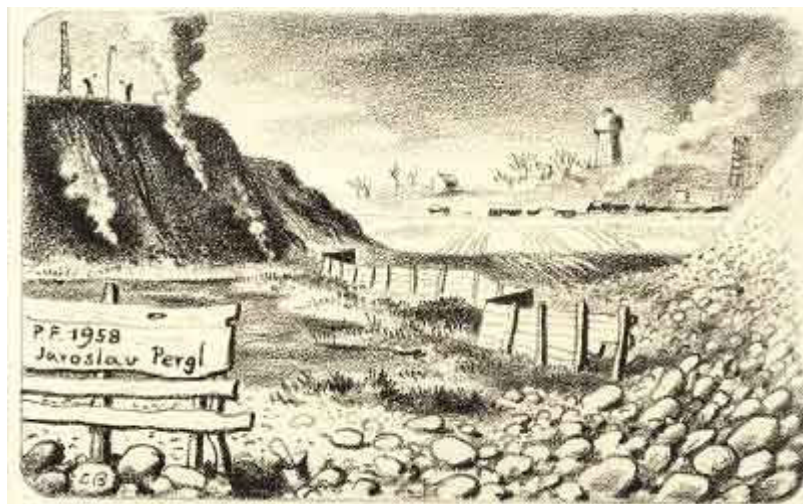
Bienále pořádá Městské muzeum a galerie Břeclav. Založil je výtvarník Cyril Urban (1930-2002) a na jeho počest se udělovala GP Cyrila Urbana.

Loňské přehlídce se zúčastnila řada autorů, které známe z tvorby exlibris, ale i řada autorů nám neznámých a někteří z nich byli opravdu zajímaví. Uvedu třeba Slováka Ivana Kováčika, jehož styl i humor připomíná Jiřího Slívu, nebo české autory: J. M. Trnku, H. Tesařovou, L. Svobodovou, P. Piekara, J. Pevného.

zř

GEOLOGICKÉ A HORNICKÉ NÁMĚTY NA EXLIBRIS

Některé pozoruhodné výstavy proběhnou nenápadně, protože jsou na nenápadném místě a málo propagované. Tak se stalo i s krásnou výstavou, jejíž název je v záhlaví. Konala se letos v lednu v Ježkově ulici číslo 8, na rozhraní

Cyril Bouda, L1/2, 1957

Vinohrad a Žižkova. Hostilo ji Café Barrande, jen názvem však splňující představu nějaké rušné kavárničky. Je to totiž zastrčené, snad nekomerční zařízení Přírodovědného klubu Barrande, s provozem silně omezeným. V místnostech za “café” bylo vystaveno asi 250 exlibris, která vybral ze své rozsáhlé tématické sbírky rakouský sběratel **dr. Tillfried Cernajsek** ze Státního geologického ústavu ve Vídni. Tento výběr byl však provedený tak, že snad každý lístek byl něčím zajímavý či krásný. Výčet témat, do kterých autor rozdělil exlibris, obsahoval 16 položek, které zde nelze probírat. Nechybělo však nic, co by nás v této námětové souvislosti nenašlo, a tak jen pro příklad - pracovní symboly, fosilie, minerály, haldy atd. Mohli jsme si všimnout, jak se často na lístcích objevovalo jména jednoho vlastníka a zada-vatele exlibris od

nás, a to Františka Záleského (1899-1975). Není divu. Byl to báň-ský technik na Kladensku a člen SSPE.

Poučení o této tematice lze rovněž nalézt v časopise *Mitteilungen der ÖEG*, č.2/August 2003, kde je uveřejněn článek od autora této výstavy.

Jch

VÝSTAVA ČESKÉHO EXLIBRIS VE VARŠAVĚ

V letošním roce od ledna do března měli obyvatelé Varšavy, a nejen oni, možnost zhlédnout v Galerii exlibris v Grojecké ulici polského hlavního města výsta-vu českých knižních značek.

Duší, tedy iniciátorem, organizátorem i aranžérem výstavy byl pan Mieczyslaw Bieneň, kterého mnozí naši sběratelé znají z jeho účasti na několika sjezdech SSPE. Většina vystavených listů pocházela z jeho vlastní bohaté sbírky, jen nemnoho exponátů si vyžádal přímo od našich umělců. Vystaveno bylo celkem 430 knižních značek, které 53 našich autorů vytvořilo v druhé polovině minulého století.

K výstavě vyšel pěkný katalog. V jeho úvodním slovu sleduje Mieczyslaw Bieleň jak vzájemné styky českých i polských autorů a sběratelů exlibris, tak i významné výstavy našich umělců v Polsku i jejich účast na tamních mezinárodních přehlídkách. Ozdobou katalogu jsou i kvalitní reprodukce 12 knižních značek.

Bylo by potěšující, kdyby tato výstava přispěla nejen k poznání naší drobné grafiky v Polsku, ale i k prohloubení vzájemných styků mezi našimi a polskými umělci i sběrateli.

Václav Křupka

HUDEBNÍ MOTIVY NA EXLIBRIS

Na první den měsíce knihy a také k počtě knize připravila neúnavná PhDr. Marie Kaštovská výstavu pod názvem *Hudební motivy na exlibris*, konanou od 1. 3. do 8. 4. 2006. Slavnostní náladu v nově opravené Knihovně města Ostravy podtrhlo vystoupení studentů Janáčkovy konzervatoře.

Představena nám byla exlibris ze soukromých sbírek předsedy SSPE JUDr. Mgr. Vratislava Jandy a pana Wladislawa Owczarzyho z Českého Těšína. Výstava byla uspořádána tak, že jsme si v jednotlivých blocích mohli projít různá výtvarná ztvárnění rozličných autorů, vlastně od vzniku skladby, často zobrazované ženou jakožto múzou, dále pak vlastními hudebními skladateli a interprety, ze kterých byl nejvíce zastoupen W. A. Mozart, až po konečnou realizaci prezentovanou hudebními nástroji. Velice zajímavé pak bylo se v závěru pozastavit i u zadavatelů knižních značek a uvědomit si tu cestu proměny a vývoje, kterou musely urazit tyto drobné lístky. Měli jsme možnost porovnávat mezi minulými a současnými osobnostmi hudební scény, i třeba mezi exlibris

pro E. Destinovou a Jaromíra Nohavicu. Jako pohazení duše pak působila ta část výstavy, ve které byla vystavena exlibris od našeho regionálního autora Zbigniewa Kubeczky.

Tento autor více než 1100 knižních značek se narodil 19. října 1938 v nedaleké Orlové. Po ukončení gymnázia vystudoval stavební průmyslovku v Ostravě. Od mládí tíhnul k výtvarným činnostem a vynikal v nich. Věnuje se umělecké a reportážní fotografii, koláži, scénografii, plakátům a vůbec celému spektru užitého umění již více než 45 let. Od roku 1964 je hlavním předmětem jeho výtvarného zájmu také tvorba knižní značky. Jeho exlibris často vídáváme na nejrůznějších prestižních výstavách, a to jak u nás, tak i v zahraničí. Jeho exlibris potěšila nejednu osobnost z popředí kulturního života. Ve svých výtvarných námětech tíhne k tomu, co je mu blízké: Ostravský kraj, Beskydy a nedaleké Polsko, kde je jeho dílo obzvláště ceněno a po zásluze obdivováno tamními znalci a sběrateli. Nejvíce si na něm cení jeho technickou a řemeslnou dovednost, nekonečné množství nápadů, dobrou kompozici a i tu, jak říkají, "boží jiskru", kterou jejich Zbyszek má a dokonale ji ve svých pracích dovede využít. V každém, byť sebemenším lístku je ukryta neotřelá myšlenka, která je jednoduše, ale hlavně dokonale výtvarně a řemeslně zpracovaná. Jejich náměty hojně zobrazují technické památky, významné budovy, zajímavosti z architektury, ale i obyčejné dřevěnky skryté v lesích Těšínských Beskyd. Zcela opačnou stranou tvorby Zbigniewa Kubeczky jsou lístky, ze kterých je cítit porozumění pro lidské slabosti, které představuje s jistou dávkou ironie. Tyto pak dále vypovídají své příběhy o lidech, kteří jsou jejich vlastníky. Snad právě proto nás jeho půvabné linoryty zaujmou již při prvním setkání s nimi.

Stanislav Šereda

GRAFIKA ROKU 2005

Laureátkou ceny Vladimíra Boudníka za významný celoživotní tvůrčí přínos české moderní grafice se stala Jaroslava Severová, která na výstavě Grafika roku 2005 představila rozsáhlý soubor svých grafických prací z 90. let minulého století, jež byly vytvořeny akvatintou, a soubor digitálních tisků z let 1997 až 2005.

Čestnou cenu poroty získala Jitka Válová za litografii Valcír a Květa Pacovská za autorskou knihu *Un livre pour Toi*. Vítězi vlastní soutěže Grafika roku 2004 se v kategorii pro velkou grafiku stal Vojtěch Kovářík (*Jídelna Starý Kolín*, linoryt), v kategorii pro malou grafiku byla cena rozdělena mezi Aleše Lamru (*Bláznivý Petříček*, akvatinta) a Jitku Válovou (*suchá jehla*), v kategorii studentských prací získal cenu Michal Kutálek (*počítačová grafika*) a rovněž Adéla Janíková a v kategorii autorských knih Petra Juřenčáková. Speciální ceny získali: za techniku linorytu Jindřich Růžička, za techniku tisku z hloubky Dalibor Smutný a za počítačovou grafiku Berenika Ovčáčková. Čestná uznání dále obdrželo 23 autorů.

Do soutěže bylo přihlášeno 420 grafik, vystaveno bylo 264 prací. Výstava se konala v Clam-Gallasově paláci (Husova 20, Praha 1) od 20. ledna do 9. března 2006 jako 12. ročník této soutěže.

Sběratelé exlibris zde měli možnost se seznámit s pracemi grafiků, kteří se věnují rovněž tvorbě exlibris, avšak především s grafickou tvorbou pro ně málo známých autorů a studentů výtvarných škol.

Redakce

MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽ V ŘECKU

Dostal se mi do ruky katalog soutěže exlibris na téma kniha, která se konala v roce 2005 v řeckém městě Lefkas pod názvem „1. international exlibris triennale of Lefkas (Grece)“. Katalog je pěkně provedený, každý ze zúčastněných autorů má reprodukováný jeden ze svých opusů. Soutěže se zúčastnilo 258 autorů ze 33 zemí. A některé z těch zemí zní pro nás dosti exoticky, např. Argentina, Arménie, Kazachstán, Kanada, Čína, Mexiko, Švýcarsko nebo Finsko. Zpozoroval jsem nástup řady skvělých bulharských autorů, z nichž Damyanov-Ves Veselin získal první cenu. Rusové jim však dýchali na záda, ale neztratili se ani Češi (13 zúčastněných), jmenovitě Jiří Brázda, který dostal Speciální cenu za tisk z hloubky. Mezi mladými autory byl premií oceněn slovenský grafik Miroslav Knap.

zř

DĚTSKÁ SOUTĚŽ V HLOHOVCI

S pravidelností ročních období se nyní opět hlásí ke slovu dětská exlibristická soutěž vypisovaná každým rokem ve slovenském Hlohovci. Má již pěknou tradici. Letos je již jubilejní - desátá! Od letošního roku se vše koná pod záštitou občanského sdružení EX LIBRIS AD PERSONAM HLOHOVEC. A záštitu má rovněž UNESCO. Ať se jim daří!

A co připravili pro letošek? Soutěž je opět určena pro děti od 12 do 15 let a je rozdělena do čtyř základních kategorií, odděleně pro návrhy a hotová exlibris na základních a uměleckých školách. Kromě těchto základních čtyř je každým rokem udělována množství dalších cen! Téma letošního roku - **Světové vynálezy**. Exlibris se mají posílat na adresu: **EX LIBRIS AD PERSONAM HLOHOVEC, Námestie sv. Michala 3, 920 01 Hlohovec, Slovensko**. Uzávěrka je **30. dubna 2006**.

Michaela Vojtková, návrh, 2005

A jak dopadla soutěž z loňského roku s námětem **Můj nejúžasnější zážitek?** Obeslalo ji 1605 účastníků ze 16 zemí, (včetně Číny a Indie), a poslali na ni 1948 prací! Vlastní výběr byl zúžen na 800 prací a z nich 400 se dostalo na výstavu. Cen je tolik, že je nelze jednotlivě vyjmenovávat. (Mimo jiné je udělována i Cena Jednoty důchodců v Hlohovci, což dobře ladí s většinovým věkovým složením našeho spolku.) A tak jsem zahledal, zdali v té cenové záplavě se objevilo jméno také nějakého účastníka z České republiky. Jsou to všechno dívky! Cenu Trnavského kraje získala Jana Gdovinová z Milevska, Cenu předsedy poroty Viktora Chrenka Markéta Kozubová z Boskovic a Čestné uznání Kristýna Baboráková z Milevska. Jak je v tomto věku normální, jsou to většinou nápodoby viděného výtvarného umění, jak se s ním setkáváme a děti je mohou vidět. Ale určitě neschází projevy talentu. Představujeme exlibris z kategorie “návrhy” ze základních uměleckých škol. Vytvořila je a druhé místo zde získala, (první nebylo uděleno), dvanáctiletá Michaela Vojtková z Bratislavy.

Jch

NOVÁ ITALSKÁ SOUTĚŽ V LOMAZZO

Před krátkým časem jsme rozeslali naším výtvarníkům přeložené podmínky té přeslavné soutěže ze Sint-Niklaas a čtyř soutěží italských! A pořadatelé v Itálii se skutečně činí. Před uzavěrkou tohoto čísla Knižní značky nám přišlo totiž oznámení o další - páté - italské soutěži. Vypsala ji místní knihovna v Lomazzo na námět **Ke svobodě** či lépe volněji **Cesta ke svobodě!** Má uzavěrku již **10. května 2006.**

Vzhledem k nevelké účasti našich výtvarníků v podobných soutěžích a z úsporných důvodů nebudeme podmínky tentokrát rozesílat jednotlivě. Prosíme

zájemce o účast v soutěži, ať se obrátí na podepsaného. Tel. 241 413 104 (dopoledne a večer), e-mail: chalupsk@natur.cuni.cz. Přeložené podmínky jim budou zaslány obratem. Jinak adresa pořadatelů je: **Biblioteca comunale, Brolo San Vito, 4, I - 22074 Lomazzo (CO), Italia.** E-mail: biblioteca@comune.lomazzo.co.it, webové stránky: www.comune.lomazzo.co.it.

Josef Chalupský

POLSKÁ SOUTĚŽ PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Pokud je nám známo, máme v Evropě tři exlibristické soutěže vypsané pro děti a mládež. Je to, letos již desátá, jubilejní, ve slovenském Hlohovci (viz samostatný článek v tomto čísle KZ), slovinská, o které nemáme zatím zprávy, a soutěž v polských Żarech., městečka to poblíž německých hranic. Je to jejich již jedenáctá soutěž. Otevřená je pro mladé ve věku mezi 6 až 19 lety a má čtyři kategorie. Podrobné podmínky je možné získat buď u pořadatelů, nebo u autora této zprávy. Uzávěrka soutěže je **10. června 2006** a soutěžní exlibris se mají posílat na adresu: **Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Wrocławska 11, 68-200 Żary, Polska.** Telefon tam mají +48/68/374 37 36 a e-mail: mbpzary@wp.pl. Autor této zprávy má telefon: 241 413 104 a e-mail: chalupsk@natur.cuni.cz.

Josef Chalupský

ZÁJEZD NA KONGRES FISAE V NYONU VE ŠVÝCARSKU

Letošní kongres FISAE se koná opět v Evropě, a to ve švýcarském Nyonu, který leží nedaleko Ženevy, v době od 25. 8. do 27. 8. 2006. Výbor SSPE připravuje na tento kongres třídenní zájezd s jednodenním pobytem v Nyonu. Zájezd se uskuteční, pokud se písemně přihlásí do konce měsíce května alespoň 10 až 12 zájemců na adresu: Eva Navrátilová, Fügnerova 24, 290 01 Poděbrady. Podle skutečného počtu účastníků bude stanovena cena za dopravu. Ubytování na dvě noci je zajištěno v ceně 3 euro za osobu a noc a 10 euro za konečný úklid. Poplatek za jeden den pobytu na kongresu bude stanoven po dohodě s pořadatelem později.

Výbor SSPE vám doporučuje využít této příležitosti k setkání s významnými sběrateli exlibris z celého světa. Příští kongres FISAE se bude za dva roky konat Pekingem.

Eva Navrátilová

OBRÁTILI SE NA NÁS

Z Belgie nám napsal pan **Willy Feliars**, který sbírá grafiku a exlibris, hlavně s náměty lišek, především však ve vztahu ke Goethovu humoristicko-satirickému eposu "Reinecke Fuchs" (1747). František Matouš Klácel jej kdysi přeložil jako "Lišák Ferina" (1845). Pan Feliars vydává též na lišky zaměřený časopis "Tiecelijn". Má adresu: Willy Feliars, Polenlaan 34, B-9170 De Klinge, Belgium. E-mail: fb090425@skynet.cz.

Pan **Alfredo Suarez** ze Španělska by si rád vyměňoval exlibris s našimi sběrateli. Nabízí knižní značky od umělců z celé Evropy a sám si exlibris i zhotovuje. Má adresu: Alfredo Suarez, Autonomia, 30-2° A, 48010 Bilbao, España.

Z Finska paní (není vyloučen i pan) **Kari Pohjakallio**. Má vášeň pro orchideje! Sbírá je na známkách, pohlednicích, třeba i na víčkách od jogurtu, ale schovává i literaturu se jich týkající a ráda by rozšířila svůj zájem též na exlibris. Má adresu: Kari Pohjakallio, Pirkäjärventie 61, 02730 Espoo, Finland. E-mail: kari@pohjakallio.com.

Jch

ČASOPISY

Exlibris Aboensis č.53, 2006

Tento velice pěkný časopis finských sběratelů exlibris přináší v tomto čísle, mimo jiné, článek o malíři a grafikovi Evaldu Okas, narozenému 28. 11. 1915 Tallinnassa, který je rovněž autorem exlibris, článek o grafikovi Raimo Puustinen a článek o Alfonsu Muchovi. V článku o litografické technice je reprodukováno exlibris Jiřího Boudy pro Janu Pomyjovou Klaun – harmonikář z roku 1994.

L'EX-LIBRIS français, N° 237, 2005

Většina obsahu čísla je věnována zobrazování pohádkových a bájných draků na exlibris. Od českých autorů jsou zde reprodukována exlibris od J. Váchala (pro L. L. Loubala, 1945, X2/4, chybně uvedeno X1/col), A. J. Alexe (pro I. S., C4, 1948), M. Richterové (pro Vladěnu Nosálkovou, C3 a C4, 1998), C. Boudy (pro H. Bubeníčkovou P1, 1944 – chybně uvedeno L3 a pro V. Grégra, L1, 1975), J. Čejky (P1, 1914), J. Kulhena (pro J. Zálohu, P1, 1947), A. Petříčka (pro V. Rytíře, L1, 1917), J. Svátkové (pro Erik Hyllén, P1, 1918), J. H. Holmana (pro Jiřího Holmana, X2). Motiv sv. Jiří z praporu navrženého J. Mánesem byl použit pro exlibris Georgius Humpl (zkomolené jméno autora na J. Maries). U dalších tří českých exlibris není autor uveden. Celkem bylo reprodukováno 84 exlibris. Autorem článku je J-F Chassaing

Lgh

VÝSTAVY

Zámek Kozel, Štáhlavice (20 km od Plzně)

1.4. – 30. 6. 2006 Josef Váchal a Anna Macková– grafika, exlibris a knihy.

Otevřeno v dubnu SO a NE, v květnu a v červnu ÚT až NE, 9 – 12 a 13 – 16 hodin.

1.7. – 31. 8. 2006 Karla Ryvolová – grafika, exlibris, obrazy a pastely.

Otevřeno ÚT až NE, 9 – 12 a 13 – 17 hodin.

Vážení přátelé, srdečně vás zvou na výstavu svých prací na zámek Kozel u Plzně. V krásných prostorách jízdárny vystavím mimo drobných lístků také rozměrnější grafiku, obrazy a větší jemné pastely. Ty jsou mému srdci v posledních letech zvláště blízké, protože technika barevné kresby mi umožňuje bezprostředně vyjádřit škálou odstínů mé pocity, nálady a myšlenky. Pokud vás letní cesty zavedou do Západních Čech nebo pokud bydlíte v blízkosti, budu potěšena, když výstavu navštívíte. Doufám, že potěším i vás.

Karla Ryvolová

Moravská galerie v Brně

2. 2. – 30. 4. 2006 České exlibris od počátků do roku 1920, vstup volný, otevřeno denně.

Jindřišská věž v Praze

9. 5. – 4. 6. 2006 **Exlibris I.** Úvodní slovo při vernisáži 9. 5. 2006 v 17.00 hodin pronese PhDr. Blanka Stehlíková.

7. 6. – 2. 7. 2006 **Exlibris II.** Vernisáž 7. 6. 2006 v 17.00 hodin.

Galerie Domino, Wucherlova 14, Praha 6

Česká grafika 20. století, prodejní výstava

1. 6. (vernisáž v 17. 00 hodin) – 31. 8. 2006.

Galerie Art club v Týně nad Vltavou

14. 4. – 18. 5. 2006 Jaroslava Lázníčková-Velebová, Dominika Schönová, obrazy, grafika.

1. 7. – 31. 8. 2006 Vltavotýnské výtvarné dvorky 2006 – 12. ročník.

Galerie Knížecí dvůr v Hluboké nad Vltavou

5. 8. – 1. 9. 2006 Ota Janeček, grafika.

Nová síň pod Vysokou bránou v Rakovníku

16. 3. – 7. 5. 2006 Zdeněk Mézl, grafika, obrazy a plastiky.

Galerie pod radnicí v Ústí nad Orlicí

28. 4. - 19. 5. 2006 Hudební motivy v současné české grafice.

Památník Alfonse Muchy v Ivančicích

5. 5. – 4. 6. 2006 Exlibris 1. poloviny 20. století ze sbírek Muzea v Ivančicích.
Vernisáž 4. 5. 2006 v 16.00 hodin.

OZVĚNY Z MINULOSTI SSPE

Knížní značka, č. 3, ročník VI, červen 1946

Valná hromada konaná **24. 3. 1946** za předsednictví Svatopluka Samka. – Dr. Jaroslav Malý byl zvolen čestným předsedou SSPE, když ze zdravotních důvodů odmítl další práci ve výboru. Byl přijat návrh J. Hrachoviny, aby odstupujícímu předsedovi dr. Mil. Novotnému byl zaslán pozdravný přepis s poděkováním za dosa- vadní činnost. M. Riedl (*jednatel výboru*) navrhl, aby byla vydána bibliografie ex-libris. Po ukončení jednání dr. Jar. Malý v obšírné přednášce uvedl jakou úlohu hrála knižní značka mezi vězni koncentračního tábora a jakou posilou jim byla.

1. výborová schůze konaná **10. 4. 1946**. – Pamětní list J. Žižky bude reprodukován a přiložen ke Knížní značce. (*Byl přiložen ke Knížní značce č. 4-6 z 1. 12. 1946*). Na návrh P. Vodehnala byl Ant. Doležal jednomyslně vyloučen ze SSPE.

INHALT:

Artikel:

Ludmila Ladýřová: Die Freude aus den Neujahrskarten.

Die Historie und die Gelegenheit von den Neujahrskarten.

RNDr. Karel Žižkovský: Grafiker Mézl und seine bizarrere Welt der Ironie. Das Vorwort zur Ausstellung des Künstlers in der Stadt Rakovník.

PhDr. Blanka Stehlíková: Hinter dem akademischer Maler Miroslav Houra.

JUDr. Mgr. Vratislav Janda: Die Ausstellung akademischer Malerin Renata Kaiserová in der Schloßgalerie in Kladno. Das Vorwort zur Ausstellung der Künstlerin.

PhDr. Miroslav Kudrna: Eva Vlasáková . „Ja, ich male von meinen vier Jahren ...“ . Das Lebenslauf und die künstlerische Schöpfung der Glasobjekten und der Grafiken von Eva Vlasáková.

Redaktion: Das Porträt in der tschechischen modernen Grafik. Eine Ausstellung zum Jubiläum von Milan Humplík aus seiner eigenen grafischen Sammlung.

Doc. RNDr. Josef CHALUPSKÝ: Ein interessantes Exlibris. Ein Exlibris von Jan Jůzl für die Bücherei in dem Kloster Želiv.

Doc. PhDr. Slavomil Vencl, DrSc.: Anton Hofbauer. Exlibris und eine interessante Neujahrskarte von Anton Hofbauer, der in der Stadt Budweis tätig war.

Mirko Riedl: Die Ausstellung von Exlibris in Brünn.

Redakce: Lernen wir uns Vadim Šramkov kennen. Grafiker Vadim Šramkov lebt und arbeitet abwechselnd in Prag und Moskau.

Eva Navrátilová: Der Maler und Graphiker Josef Werner.

JUDr. Mgr. Vratislav Janda: Hinter dem PhDr. Josef Beneš, CSc.

Vladimír Pospíšil a Dušan Sazovský: Jiří Demel ist gestorben.

PhDr. Milan Friedl: Vergessener Vladimír Žikeš. Die Ausstellung von dem bedeutenden Verleger in Prag.

Ausstellungen, Informationen:

Mirko Riedl: Wer weiß etwas über das?

Dipl. Ing. Milan Humplík: Das zeitgenössische russische Exlibris.

Zdeněk Řehák: Die Vorträge über Exlibris im National-Museum in Prag, am 14. 11. 2005.

Zdeněk Řehák: Die Bienale von der kleinen Grafik Grafix-Břeclav 2005.

Doc. RNDr. Josef CHALUPSKÝ: Die geologischen und bergmännischen Vorlagen auf Exlibris. Die Ausstellung aus der Sammlung von Dr. Tillfried Cernajsek.

Václav Křupka: Die Ausstellung von dem tschechischen Exlibris in Warschau.

Stanislav Šereda: Die musikalischen Motive auf Exlibris.

Zdeněk Řehák: Der internationale Wettbewerb in Griechenland.

Doc. RNDr. Josef CHALUPSKÝ: Der Kinderwettbewerb in der Stadt Hlohovec.

Doc. RNDr. Josef CHALUPSKÝ: Der neue italienische Wettbewerb in der Stadt Lommazzo.

Doc. RNDr. Josef CHALUPSKÝ: Der polnische Wettbewerb für Kinder und Jugend.

Aus dem Leben der Gesellschaft:

Ergebnisse und Beschlüsse der Hauptversammlung der SSPE in Prag am 18.

März 2006

Die statistischen Angaben von SSPE zum 1. Januar 2006.

Zeitschriften: Exlibris Aboensis No. 53, 2006; L'EX-LIBRIS français, No 237, 2005.

Ausstellungen im Jahre 2006.

Aus dem Leben der Gesellschaft: Die Nachrichten aus dem SSPE Ausschuss.

Die Echos von der Vergangenheit, Mitgliederbewegung.

Seznam příloh:

Soupisy exlibris: Jaroslav Dajč – dodatek 1989 až 2005 a Blanka Votavová 1983 až 2005

Obsah Knižní značky 2005.

Subskripce souborů exlibris Evy Haškové a Milana Bauera.

KNIŽNÍ ZNAČKA číslo 1/2006 · Redaktor: Ing. Jan Langhammer, CSc.,
Ke Kukačce 19, 312 00 Plzeň, langhammer.jan@quick.cz.

Redakční rada: Ing. Milan Humplík, Doc. RNDr. Josef Chalupský a Ing. Ivan Boháč.

Jazyková korektura: René Keller.

Název časopisu a logo na poslední straně: akademický malíř Miroslav Houra.

Administrátor: Karel Fojt, Zdiměřická 8, 149 00 Praha 4.

Vydává: Spolek sběratelů a přátel exlibris v Praze, P. O. BOX 645,
111 21 Praha 1, číslo účtu: 87951/0300.

ISSN 1211- 3840 · Číslo registrace MK ČR E 11475 ·

Počítačová sazba, grafická úprava a zlom: Ing. Jiří Langhammer.

Tisk: Miroslav Kratochvíl, Radnice čp. 398. Náklad 600 výtisků.

Rozesílá Postservis Praha.

Toto číslo vyšlo 30. 4. 2006. Redakční uzávěrka příštího vydání: 30. 5. 2006.